

Maatschap de Bont gespecialiseerd in pootgoed

'Per dag 100 kisten draaien'

De stofvrije leeskamer heeft drie banden, twee voor het sorteren en de derde voor het eventueel opzakken etc.

Akkerbouw | Tekst en foto's: Hendrik Begeman

Het bedrijf van de familie De Bont heeft een oppervlakte van ongeveer 30 hectare, maar door landruil en bijhuren teelt de familie jaarlijks meer dan 60 hectare pootaardappelen. In december is er een nieuwe sorteerinstallatie in gebruik genomen met ingebouwde kluiten- en loofscheider. "Voorzieningen die een paar handen schelen aan de leestafel."

In het noordelijke gedeelte van de Noord-oostpolder ligt het akkerbouwbedrijf van de familie De Bont. De schuur, waar ook een comfortabele kantine en kantoorruimte is ingericht, is aan de woning gebouwd. Almar de Bont runt het bedrijf in maatschap met

zijn vader Jacques, maar ook zijn vrouw Suzan draagt haar steentje bij. Hij vertelt hoe het bedrijf zich heeft gespecialiseerd in pootgoed. "Aanvankelijk was ons bedrijf gemengd. Na de toenmalige graslandverplichting hebben veel bedrijven zich toegelegd op

enkel akkerbouw of veehouderij. Wij kozen voor akkerbouw, maar hebben het grasland in het bouwplan gehouden."

Uienteelt

Ruim 20 jaar geleden is de grond van De Bont ongeveer 70 centimeter gediepploegd. "Onder de bovenlaag zat een mooie bruine zandgrond die erg geschikt bleek voor onder andere lelies", vertelt De Bont. Enkele jaren later verdwenen de suikerbieten uit het bouwplan. Vooral vanwege de zware rhizomaniedruk. "We hadden toen nog niet de rhizomanieresistente rassen zoals we die nu hebben", zegt De Bont. Het huidige bouwplan bestaat naast een derde grasland, uit aardappelen, uien, tulpen en lelies. Het grasland wordt geruid en land voor lelies en tul- >>

>>> Per dag 100 kisten draaien

De kluiten- en loofscheider nemen veel werk uit handen bij het lezen.

Met de wikkelaar van Oldenhuis en Prinsen worden de volle pallets gewikkeld.

pen wordt verhuurd aan gespecialiseerde bedrijven.

Zelf heeft De Bont zes jaar geleden de teelt van uien opgepakt. "Een mooi gewas dat ook qua arbeid goed past." Het zaaien en oogsten hiervan besteed hij uit.

"We hebben de uien het afgelopen jaar ondanks de moeilijke en spaarzame oogstmomenten tijdig en net voor het slechte weer binnen kunnen rijden. Wel zijn ze vrij kort na de MH-besparing afgestorven. Omdat de MH-behandeling onvoldoende heeft gewerkt, vrees ik dat we daarom ook op tijd moeten afleveren", vertelt de akkerbouwer. Doorgaans probeert hij de uien wel lang te bewaren. Daarvoor heeft hij een cel (ACN Techniek) met een capaciteit voor 500 ton losgestort. Desondanks overweegt hij om ze, net als de aardappelen, in kisten te bewaren. "Kleine hoeveelheden die ik in het verleden in kisten heb bewaard, bleken bij het afleveren minder tarra te hebben dan de losgestorte uien uit de cel", aldus De Bont. "Uien van lichte grond zijn in principe niet zo goed bewaarbaar, maar als je goed gedoseerd be-

mest, kun je toch wel een goede kwaliteit oogsten. Ik bemest vrij schraal, misschien wel eens wat te schraal. Maar er zit vrij veel humus, zo'n 3 tot 4 procent, in deze grond en dat levert nogal na."

De akkerbouwer geeft aan de basis geen fosfaat, alleen 30 kg stikstof, laat hij weten. Later geeft hij er meerdere malen giften van 25 kg stikstof en 300 kg kali bij. De Bont is ingenomen met de teelt. "De teelt van uien is een mix van alles. Je kunt er veel aan verprutsen, maar als je het goed doet en dan zoals vorig jaar in juli een goed product kunt afleveren voor een goede prijs, dan geeft de teelt veel voldoening."

AM-vrij

Ondanks de eigen bedrijfsoppervlakte van slechts 30 hectare, teelt De Bont circa 65 hectare pootgoed. Omdat er in zijn omgeving problemen met aaltjes werden gesignaleerd, schakelde hij in 2006 over van een 1 op 3 naar een 1 op 6 bouwplan om zo AM-vrij te blijven. Bovendien teelt hij al ruim vijftien jaar een deel pootgoed van zetmeelrassen met een hoge AM-resistentie. "We hebben het pootgoed zonder problemen binnen gekregen, al was het wel later dan in andere jaren. In juni leek het even fout te gaan toen vanwege de droogte het loof wegzakte. Maar toen het eind juli ging regenen, heeft het gewas zich hersteld. Wel is er een enkele partij met schurft."

Voor de aardappelen huurt hij niet alleen in zijn eigen omgeving, maar ook in Friesland. In totaal teelt hij negen rassen voor verschillende bedrijven, als HZPC, Averis en De Nijs, maar ook voor de vrije markt.

Sorteerinstallatie

De Bont heeft één vaste medewerker. Tijdens het sorteren werken ze met vijf tot zes personen. Ook Almars vader, zijn vrouw Suzan en een buurman zijn dan van de partij. "Dit seizoen is het sorteren wat later op gang gekomen, omdat ik eind vorig jaar een nieuwe sorteerinstallatie heb laten installeren door de firma Schouten uit Kampen", vertelt De Bont. "Alleen de bunkers van de vorige sorteerinrichting zijn gebleven en van een nieuw likje verf voorzien. Dit zijn vier bunkers van elk 6,5 tot 7 ton waarvan doorgaans twee worden gebruikt voor het sorteren en twee voor het afzakken."

Zelfrijdende bunkerrooier

Sinds vier jaar heeft akkerbouwer Almar de Bont uit Rutten een zelfrijdende Dewulf tweerijige bunkerrooier. De aardappelen worden vooraf volvelds doodgespoten en voor op de rooier zit een klapper. Het toerental van de verschillende matten zijn afzonderlijk te regelen en achterop zitten twee egelbanden. Er wordt direct in kisten gelost, die op zogenaamde wortelwagens zijn geplaatst. De kisten gaan zo rechtstreeks in de bewaarcellen. Hier is ruimte voor ongeveer 2200 kisten in een mechanisch gekoelde (GTI) bewaring. Er kunnen 1900 kisten voor een (Omnivent) zuigwand en de rest kan voor een blaaswand. "Met deze bunkerrooier hoef je niet tussen de rijen door te rijden, wat vooral in het afgelopen natte jaar een voordeel was", aldus De Bont.

Het eigenlijke sorteergedeelte is een zogenaamde schoksorteerder en is zo geplaatst dat de aardappelen eerst worden gelezen en dan gesorteerd. "Daarmee wordt voorkomen dat eventuele rot en stenen eerst worden verwijderd voordat ze in de zeven komen", verklaart de akkerbouwer. In de stofvrije sorteerruimte lopen drie leesbanden, twee voor het sorteren en één voor het eventueel lezen bij het afleveren of afzakken. "Zo kan er flexibel één ras worden gesorteerd, terwijl er een ander ras wordt opgezakt", legt de ondernemer uit. "Voor ons bedrijf is dat ideaal, omdat er ook wel eens kleine partijen worden afgeleverd." Vanuit de stortbunker, waarin de kisten worden gelost, gaan de aardappelen eerst over een egelband om losse grond en vegetatie (loof en/of onkruid) te scheiden en een kluitenscheider om eventuele stenen en kluiten te verwijderen. "Dit is vooral van belang, omdat de aardappelen rechtstreeks in de kisten zijn geroid en bij het inschuren niet eerst over een stortbak zijn geweest waardoor er geen voorreiniging heeft plaats gevonden." De Bont heeft al ontdekt dat deze voorzieningen hun bestaansrecht hebben bewezen. "Aan de leestafel scheelt het een paar handen. Wel moet er nog een enkel detail worden aangepast, zodat de kluitenscheider los komt van de sorteerder in verband met het schokken." Per dag kunnen ze nu ongeveer 100 kisten draaien of met mooie partijen 125 ton. Dit is ruim het dubbele ten opzichte van de vorige installatie. Naast het eigen pootgoed wordt er ook nog 17 tot 18 hectare pootgoed van een buurman mee verwerkt.

Miniknollen

Omdat de grond bestaat uit zand tot lichte zavel, wordt er in het voorjaar geploegd

nadat er drijfmest is uitgereden. Aan de basis wordt verder 50 kg fosfaat en 25 kg stikstof gegeven en tussen het poten en frezen wordt er kali 60 gestrooid. Overige giften worden afgestemd aan de hand van de stand van het gewas, want De Bont wil voorkomen dat het gewas te veel loof ontwikkelt.

Naar de toekomst heeft hij plannen om ander uitgangsmateriaal te gebruiken. "Onze huidige werkwijze is het aankopen van S materiaal en dat twee keer in nateelt als klasse E af te leveren. Maar om teleurstellingen in het pootgoed te voorkomen, denk ik erover om met miniknollen te beginnen", aldus De Bont. ♦

Opzakken vanuit de bunker.

Almar en Suzan en zoon Alan (5) op de boerderij in Rutten.

